

Urọk enanaña me "Ida Obolo" eyi adasi si re lek eyi òso go.

Urọk kechi inaña me emen ikpa ekigwen Ida Obolo, eyi adasi si re lek eyi òso go. Fuk me ma. Òjot urọk chi mè echi òfifi òwa si emen ikpa yi. Owu môkọt ilep ikpa urọk chi me uwu ikwaan usem Obolo me Agwut Obolo. Òfifi ikpa òtoto ifufuk si òwa me ere ya.

Inwọn me lek otik, ònwọn me lek otitim

Me okwaañ mbòm ge ke ogwu òkinyam ewe mè ogbogbo ebi mbòm muñ eluk. Mgbọ ogwu ewe ya obenebe ewe kañ ayaya ìre mgbọ iriñ okupbe me okwaañ. Mije keyi, inu okekinwọn me lek ebi ìkisi mbòm. Ike ebi mbòm ekitet iriñ iwa, ikeya si ke ema ekikaañ ogbogbo ikpoko. Naña me lek ogbogbo ikpoko ebi mbòm ekaañbe, otu ifuk ikpoko geelek ogwu ewe otumube ewe me lek inu ìkinyam, ebi mbòm ekpọkpọ èlep.

Inu okup kubọk onyaañ gweregwen iraraka, ijo mgbọ mbòm muñ obebene, ewe orọrọñ, mije ebi ìkilep ewe kpoyaka ìkaañ ikpoko ìsa ìlep ewe. Ogwu ewe obebene ikido lek kañ ikọ ibe, ìre ebi ochicha erorom ye? Ke ewe kañ ìkayaka ìje kubọk onyaañ echi oraraka.

Ìkaañ ogwu mbòm muñ ge òre ogwu mbuuruk ogwu ewe ya. Mgbọ inọbe ito mè ufieejit ogwu ewe, isisi uwu kañ, mè igwen ọmọ, "Egbe !" Ogwu ewe ochechieek inaña me ida ufieejit. Ogwu mbuuruk obebe ọmọ, "Une ña, gbañ, òtumu ònyì owu, inu isinwọn me lek otik, ìra inwọn si me lek otitim. Mgbọ keyi eji ebi mbòm muñ ere otik, owu ore otitim. Inu isinwọn eji me lek irarinwọn si me lek kwuñ, mije mbòm kiji isinwọn, eji mîra ìkaañ ikpoko ìsa ìlep ewe kwuñ. Ìre mije ke mbòm kiji mgbọ keyi mifieek inaña me lek ijo mgbọ, eya orọ ìfiekbe si ire owu lek.

Inwọn me lek kiji, mōnwọn me lek kwuñ si."

A.E. Ete

Itumu inyi ikpi, etumu inyi uben

Dede Ataijōn melek ata enenwaañ kañ ekigwen Adaija eluk ugwem akọp acha onaañge mè acha go, mè ikaañ ibot bọn ita. Ogwu adasi me lek bọn kibañ ke ekigwen Enemitop. Ogwu òso iba ke ekigwen Etetegwuñ, mè igwen ogwu òso ita Kàkpọkpọitumu.

Ukot mbọm Dede Ataijōn ìre onyima. Me mgbọ ogwu nwa okisi oket. Olom mè nwa chi mīkaañ efuuk me owot enenen me lek iweweek ikpoko sa me lek mbọm iriñ ema ekisi. Ire, ìwot ge okpọkpọ ijat mè ifieek igak olubiri owa ogoọkbe ema iluk me uwu ya. Ogwu iwot ya ìkare ofifi ene geege igak ikpi. Ikpi uwu okisi igwen ikpi òkup me oyet ibe ìnitaka inu, ke inu me uwu kibañ okupbe.

Ikpi ìkijijaka otutuñ yi enenen, mije otutuuk iriñ geelek ema ekitet ìkakiniñ me ewe, sa me lek ikpi ìkitataka iriñ cha ikpukpuku ita kpai! Sa me ikeyi, ukwook geelek ema ekibọkọ ìkakisibi ata oruru. Otutuuk unaañejit mè ufiejit otutuñ ukañ yi ìkikeme me ibot ikpi òkinitaka iriñ cha, mè ikitap ema ugboọri. Sa me ije keyi, ere geelek ema emuñbe ikpi ekikpakpañ.

Usen ge, Etetegwuñ ogwegwen otutuuk ebi uwu ititiiñ ibe enetọt ubọk eberọ inyi ikpi itele ijijijit ema. Mgbọ otutuuk kibañ enititiiñ, kpa ogwu onenikinyi nkeek kañ melek unaañejit ikeme ikpi. Ire, Kàkpọkpọitumu onanaña ikeke mè ibe, "Íyak, ebi uwu, ikakpọkpọ ikiwuku ejit ìtumu ijo ikọ mè itọt ijo otitọt ibak ikpi gaalek ma. Ire enyi ikitumu inyi ikpi, ìkitumu si inyi uben, mije uben ìkaañ unye igagana ere inyi ikpi me mgbọ ikpi okinu ibonitaka iriñ."

"Itumu inyi ikpi etumu enyi uben." Mgbọ geelek ida nte uwu, nga uwu, mè ìre ngwañ ogwu ugane okinye, ìnwọn ibe emi ngegele lek nsiki, inyi esuuk ikup.

Awajionirọ R. Ete

Ike geelek otobe mkpilaak kwuñ, ikeya si ke obolaak me inyọn

Me mgbo ge me ama ge, enerieen ge onenikup. Ene ya ikaañ uwu kañ mè ikaañ nsabon iba. Erieeñ nsabon kañ cha Ngwañogwute melek Uneneogwute. Ogwu ugane ya ikitap edek. Usen geelek ibosi mbom kañ ikiria nsabon kañ cha ibe esi egele uji mè ewop muñ esaña me uji enyi omọ.

Ire, me lek nsabon iba cha, Uneneogwute ikakigook isiwop muñ me uji mè igele uji inyi ogwu ute. Ikakigook si ogwu ute isi mbom owuwa usen. Ngwañogwute ore ogwu okigook ogwu ute ikisi mbom mgbo geelek, mè ikigwuun chieen ikikpo ike ogwu ute okisi itap edek kañ.

Sa me lek ike Ngwañogwute okigook ogwu ute ikisi mbom me mgbo geelek, ikekikween mbom ya. Ikween ike ogwu ute okitap edek. Irioon ibe ke nte kañ ikidasi isigwuun uti edek, mè òsi ofifi usen òsikep uwak edek. Mè òsi osogwuun uwak edek ofifi usen. Mè òsi si me ofifi usen òsotap enwen edek me lek uti echi igwuunbe cha. Mè òsi si ibat otap me ebon enwen edek ya. Mè otap si emen ekpet me lek edek ya, ere iriñ okiniñ ikweek. Mōsa olik itobo enwen edek cha ikaañ me lek uti edek, inyi unye muñ ikakot iben edek cha isaña me ere etapbe. Ngwañogwute si, ikween mè iriōn ikeke ere ebetap edek eyi ebekitet iriñ iwa. Isiro ikwaañ eyi itatap edek isaña, iyaka ire ikekisibom edek, ikarek mè eririeen me mgbo muñ otobe ikwuuk. Ire edek ya ire eyi etapbe me ayaya ere, Ngwañogwute iriōn ibe ke mēkop me muñ ile, mè isikpo mè iriñ mōwulu me ibot edek ye, inyi omọ mōriōn ibe ke ere ya ire ata ijōn edek. Ikeyi ke Ngwañogwute okween me ubok ogwu ute, mè ikana ogwu òrriōn ike ekitap edek kubok ukot mbom kañ.

Ire, Uneneogwute ikakween. Ikariōn si. Ikakikot isi mbom edek. Ikakaañ ukot mbom geege. Una efuuk. Ugbek. Mije omọ ikakaañ ukot mbom geege inenikana ogwu ugboori mè ogwu ino. Mgbo geelek ogwu ute ikitumu inyi Ngwañogwute ibe, "Ike geelek otobe mkpilaak kwuñ, ikeya si ke obolaak me inyọn."

Ikpa Mbuban itumu ibe, "Ene geelek ikasige ikwaañ, ikarie inorie." (Ikpa Ebi Teselonaika òso iba 3:10).

Atisi A. Tobiah

Ekirika

Ekirika îmeeñ ere ita!
Nria ile mè ija îchat ita.
Udõñ muñ geelek îrak,
Otuuk ere ñchat ñchat,
Otuuk inu ñkwaañ ñkwaañ.

Ekirika îmeeñ ere ita!
Unõn îtama igwook
Mbubet mè bõñ inu me ukwook,
Anam oron mè iriñ me ukpook,
Ebilene mêkwu me utõk.

Ekirika îmeeñ ere ita!
Okwut îken kubõk igo,
Uti îbak efit ajakajak go,
Mfut îto ichit ere gboi,
Unye kañ migo.

Ekirika îmeeñ ere ita!
Egwe kañ, suñ suñ -
Ura kañ, mmemem mmemem –
Efet kañ, ofiik ofiik,
Inwañ mêjop õkwa.

Ekirika îmeeñ ere ita!
Usak mè uja igbaañ ikwak,
Out ebibaañ, mbak mbak
Akpa ebirieeñ, mfa mfa –
Ukot nsabõn, ikpõk ikpõk.

Ekirika îmeeñ ere ita!
Abaañ îchit ere,
Okwaañ îlọ ene,
Unọn kpèwulu ibene,
Abalara me ibot ene.

F. Jeremiah

Ama ebi akwọk eweek ubọn

Sakpii! Yọ!

Me mgbọ ge, ama ebi akwọk eweek ikakaañ ubọn. Mísulu okpot met out ewelegwe igwen ntitiñ ama kubọk ekirọ. Ebi akwọk me ilaak, okpot otataañ me ere-ama: "tukuruku tukuruku ruku, ruku ruku tukuruku, tukuruku. Ebirieeñ, ebibaañ, nsabon, ìna me ere-ama."

Me mgbọ ema etitiin-be, ema eneniweek ogwu ema mēgobo-be isa irọ ubọn kibañ. Me mgbọ ema kpekọt ikaañ ogwu ama kibañ, ogwu mokọt-be ire okaañ-ama, akwọk ge onenitumu ibe ke mōnwon ibe ema esa ofifi anam erọ ogwu ubọn ama kibañ. Otutuuk ebi ama akwọk echechieek mē ibele ejit, mē inigobo nga-njija isa irọ ubọn kibañ. Mírìe ijọk enenen, irie inorie, mē inwọ miiñ, mē ifit ifit ubelejìt aya ubọn ema erọ-be.

Me mgbọ ogwu ubọn nga-njija onikup ikup ikup ikup, kpunu inorie iborie isa inye lek ikup me inypoñ udu ubọn kañ, itataañ ukpo ibe ke ọmọ kpókọt irañ ọfiọn ikikpọ ama, ke ọmọ mōsibi emen ibat isi iweek owot kañ. Ogwu ubọn ìsibi isi urie me emen ibat, mē iwuuk ibe ke ọmọ ìrè ogwu ubọn ama. Sabum ènemuñ ogwu ubọn, ìre mgbọ ge me nde.

Owuwa mgbọ kpekimuñ lek kañ, mē irọ uyọrọlek ama. Ebi ama enanaañ ejit mē iyaka ikpọk igwen ntitiñ ama. Me ere-ama ya, akwọk ge onanaña ikeke mē itiki ama, "Ama tiki yọ! Ama tiki yọ! Tiki yọ!" Akwọk ya onenibe ke ema kpeweek ubọn ogwu kpebekimuñ chieeñ mgbọ geelek eweek-be, kubọk ogwu ubọn kibañ okiro.

Eya orọ ke ema mījit ogwu ubọn nga-njija. Ama ìrè ìkare ikeya? Otutuuk akwọk etitiki igwook ibe, "Krọ krọ, krọ krọ, krọ krọ, ikeya, ikeya, ikeya." Ema enenigobo ofifi ubọn. Me mgbọ keyi, aya ogwu ubọn yi ìyaka inire mgbidim uti. Ema otutuuk esisi itaba ogwu ubọn kibañ me oron isisbi inito me muñ. Itataañ me kuñ, "Ke dawai", muñ onyanyan ifo inyọn. Ama ebi akwọk ererie ijọk omimin enenen igak eyi mgbọ adasi ema erọ-be ubọn.

Ogwu ubọn mgbidim uti okpọkpọ ibia ikeya me isi muñ, kpunu iyaka lek, kpunu out itumu usem, kpunu ukot ije ije. Kpunu uyọrọlek ama geege eyi ogwu ubọn okọtbe irọ inyi ama. Nsabon akwọk esasa ogwu ubọn kibañ irọ inu ochak. Mīnene inyọn ogwu ubọn, mē ikitaañ ukpo, "Krọ krọ! Krọ krọ, krọ

krọọ!" mè isọọk anaañ, mè ine ifin igwook ọmọ me lek. Ogwu ubọọñ ìkafiaka lek. Eya orọ ama ejijit ogwu ubọọñ mgbidim uti, mè iyaka ikpọk igwen ntitiñ ama, mè iweek ofifi ubọọñ.

Akwọọk ge onanaña ikeke, mè itiki ama isaña, mè ibe ke ama ekiweek ubọọñ òjajaañ, mè ikifet lek, mè ikiriọọñ ineñe inu ama isuñ, ke Aba ore ogwu ogbegbe. Otutuuk ama echechieek, mè irie ijọk, irie ijọk, irie ijọk, ibe ke ema mîra igobo itat. Ogwu ubọọñ Aba ìkup egwe ge isaña, òso egwe iba ibebe ke ọmọ kpọkọt irañ ọfiọọñ ikikpọ ama. Me oyet-ifit-ama urañ ọfiọọñ ìtet ogwu ubọọñ enenen, eya orọ itetet akwook ge me itọp ebek ifo inyọñ mè imen. Otutuuk akwook elilibi ifo uduñ. Me mgbọ eyaka-be inu, itetet ofifi mè itọp ebek ifo inyọñ mè imen. Uga ito otataañ me ama ebi akwook, "Ama ìchep-oo, ama ìchep-oo, ama ìchep-oo! Krọọ krọọ, krọọ krọọ!" Akwook ge onenikọt me ọkwa-ito me ere-ama ibe, "Mônwon ire eji kpekaañ ubọọñ." Ogwu ubọọñ otetet akwook òkọt okwa ya itaka. Ito okekidimi me ama ebi akwook erirreeñ mè ikarek. Ebi nsabon mè ebi ugane akwook elilibi isi iweek ere ema mêlet-be. Kpunu asabon muñ eyi ebi akwook kpeniñ iweek ere nlet.

Ama ìyaak, ogwu ubọọñ Aba owuwulu ifo mè ikitaañ, "Ùwàab, ùwàab, ùwàab!"

Eya orọ mgbọ geelek Aba omuñ-be akwook ìkakitele.

Sakpii! Yọọ!

Urọk key ìkijeeñ eji ibe ke ogwu uwu oriọọñ uyọrọlek uwu.

Sakpii! Yọọ!

G.T. Okaene

Eriembuuk melek Ananjin

Îkaań mgbọ ge otutuuk anam ekaańbe ntitiiń. Otutuuk anam, echi ekijeje melek echi ekiwuwulu mĩnu me ntitiiń yi. Anam echi ilile mèlek echi asabon mĩgọok inu si. Oyet ijot gbodooi, mè ikup hiim.

Ntitiiń ya ije ifo isi ire mgbọ miiń osibibe. Ida onenirọń ibe, ìre ekene mōche miiń ya ikana inyi owuwa anam. Miiń obebene ikita me emen iko. Ananjin otutumu inyi eriembuuk ibe igbala chieeń inyi miiń ire lek otutuuk anam. Eriembuuk ofọfọk ibe ke chieeń me lek kań, mè ikiche miiń ya ifo isi. Me eriembuuk ikakpọbe chieeń, miiń otata itele ogbogbo anam. Ananjin, kubok ogwu fuku-fuku ejit, obebene inyi uyot. Ananjin itap ufialek me lek eriembuuk abayagee ire ibọbe ukpu, "Mmuuk! Mmuuk!" Ananjin obebe ke obe ke chieeń me lek ibot kwuń. Eya orọ owu mōnyi eji chieeń kwuń me useeń miiń eji ekanwọbe. Eya orọ ananjin okigugọń me chieeń melek edim eriembuuk ikido miiń.

S.F. Isotu

Mgbaańrọ

Usen ge ogwu òkikwọkọ odudu onenigwen ebi ọn ititiiń mije íkan ire mgbọ ìbotele ebọt. Inenimọnọ efit odudu ge ito me etete kibań mè ibe ogwu adasi imọnọ mè ifańa. Ogwu adasi ísa igak, ìkakọt ifańa. Inenisa inyi ogwu òso iba, ogaga si ísa igak. Ikeya si ke ogwu òso ita osa igak, ìkakọt ifańa. Ìnańa kibań kpenu ogwu òkọkọt ifańa efit odudu ya.

Inenibọkọ efit odudu ya mè itaba ukut ge-ge isa inyi ìnańa kibań. Mgbọ yaage otutuuk kibań efafańa isańa.

Idodo ema ibe, ìrè keke orọ ibe ema ekakọt ifańa odudu eyi egbaań-be ibọp ye? Ema kpekọt ibọkọ otu.

Me mgbọ ema kpekọt ibọkọ otu, inenikpa inyi ema ibe ke ire mije egbaań-be ibọp orọ. Eya orọ, ire ebọt egbaań lek kibań ibọp me kpenu ogwu òbokọt ifańa ebọt me mgbọ ọmọ mńnańabe. Inenibe ema ekache lek kibań mgbọ geege me usen ugwem ebọt.

Obolo! Emi gwuń enyi emanbe mè ibon okisa usem keyi iyaka itap me ubọk gwuń aya, ugane, ibaań, irieeń, òre gwuń owot Obolo. Nkibe, enyi ere ge ke ìkakań ogwu obokọt enyi ifańa. Ofifi, ire owu okirọ inu, òkpokọt irọ ojelek inu owuwa ene eberọ. Ukut odudu ge gaalek kpokọt itana ijọń: ìkire efit odudu egbaań-be ibọp okitana ijọń.

Ogwu òtumu ikọ Awaji

Young J. Orọ-otele

Ikọ Ebi Ìrìṣọ̀n Inu

81. Kpunu inu esabe itim akọ̀n eyi eje ìkakisibi.
82. Mgbòm òbonwọ̀n ìkakire me ikpañ-lek.
83. Eje ìkakitele ukwuuk.
85. Ogwu òma ene oje igba uwu ene.
86. Ifuk-ibot ìkakiso ene.
87. Ene ìkakiriṣọ̀n inu òborọ̀ me uduñ kañ.
88. Ogwu òmuñ ene me oniiñ ìkariṣọ̀n inu ene orebe.
89. Ulibi chieeñ ìkare ibot otuban.
90. Otibi-uti ìbe ke ikọ̀ otu ìre inu mbuban.
91. Inu irọ̀rọ̀ ìkiyọ̀t me ibebene, mè ifet me òta.
92. Ire ochak ogwu ugane, ìrè owu kpokan?
93. Ogwu ochak ogwu ekpuk, ìchak Awaji.
94. Ire ufialek inu me unye me unye, ekigọ̀k si me unye me unye.
95. Unye-ibot ìkakisa ata inu ìnu.
96. Ogwu una-efuuk ìre ogwu ugboṣọ̀ri.
97. Ugboṣọ̀ri ìre nnañ.
98. Ananjin ìkakilibi ibot erie.
99. Ubọ̀k agañ ulom igwọ̀k agañ ujit, agañ ujit ikigwọ̀k si agañ ulom.
100. Kpekigọ̀k me lek alọ̀m ibo mè ifiñ ibo.

101. Inu ebot omuñbe, mè ikpọ chieeñ ilọ ke ibo omuñ mè igbin.

Uche E. Aaron

(mèlek nsabọn irieeñ

Ibot Ama Jaaba)

Ifit Nsabon: Uleek

Ebi Obolo ìgòòk emi ikpọ-nu ifit keyi ekigwen **ULEEK**. Nsabon Obolo ekimalek ifit ifit keyi isire mgbọ udun. Isire agań ikakwuń, nsabon menenisibi inu me oyet ifit. Ene ge me lek kibań mōnenikitań "**Uleek-o**", ebibilọ mekekichieek "oo!" Inu ebekino ire, "**Uleek-o, Oo! Uleek-o, Oo! Uleek-o, Oo! Ogwu ikọt iweek imuń-o!**" Ema esichieek isańa, ema melilibi isi ilet. Ogwu okibon "Uleek" ya mōnenisi iweek ebiọ cha. Ene ya isikọt itet ene ge me lek ebi ililibi isi ilet cha, ogwu etetbe ya mōnenikibon "Uleek" ya, mē iniyaka isikiweek ofifi ene mōtetbe.

Ubok geelek ifit yi okitop, ikaań si ijo me emen. İrebe ifit ekifit me udun nsabok mēkọt isak unan me lek kibań. Usini nsabon ekekikweeń ugwem barabat inańa me lek ifit yi. Usii nsabon si ekilet me ere okup uyot uyot mije kpeweek ibe etet ema. Me ekariọọńge, mēkọt ifiat inu ofifi ene okaańbe mē eya osibi ikọ. Eya orọ ikanwon ibe nsabon ekifit ifit yi. Ire, inwon ibe eji eriọon ifit yi. Ere, ire nsabon ebefifit ifit yi ema mēgwuuń chieeń ire ijon inyi ema ekaben unan geege.

F.S. Urang

Ñsuńsu
PICTURES

Me ida Obolo òso iba, eji mífuk inu ògbaalek ifit ekigwen Alook. Me